

OMDB (ONLINE MUSEUM DE BILT) – STICHTING DIGITAAL MUSEUM DE BILT

Jaarplan 2024/5 en jaarverslag over 2023

Jaarplan 2024/5

Nagenoeg alle activiteiten die in 2023 zijn opgestart worden voortgezet in 2024/5. Het aantal hits is gestegen naar 5.500 per maand, een groei van 10%. Het Online Museum De Bilt voorziet in een (inter)nationale behoefte en de inhoud slaat aan in de kernen van de kernen van De Bilt. In het zesde jaar van Stichting Digitaal Museum De Bilt willen we deze trend voortzetten.

Dit plan is gebaseerd op de volgende doelstelling, visie en middelen/methodes:

Doel: Het beschikbaar maken voor een groot publiek van informatie die cultureel of historisch relevant is voor de gemeente De Bilt. Waar onderwerpen de grens van de gemeente overstijgen, worden grotere verbanden gelegd. Onderwerpen van bovenlokale betekenis worden opgenomen als er sprake is van een lokale weerslag of invloed. De onderwerpen worden getoond, in de vorm van korte beschrijvingen met illustraties en bronverwijzingen, in rondleidingen en als (link naar een relevante) film, zoals in de reeksen 'Levende Monumenten' en 'Dronebeeld'. Andere activiteiten zoals lezingen, bijdragen in de pers en publicatie van E-books en het organiseren van bijeenkomsten en exposities zijn altijd ondersteunend voor het functioneren als digitaal museum.

Concrete doelen en uitvoeringsplannen, passend in het voorgaande:

Lopende trajecten die in 2024/5 worden afgerond (zie het jaarverslag over 2023). Gewerkt wordt aan:

- A. De afronding van het project: Bilts Unesco Werelderfgoed: de forten van de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Er wordt rondleiding gemaakt die zal ook dienen voor toeristen die onze gemeente bezoeken, door zijn toegankelijkheid en snelle raadpleegbaarheid. Een en ander zal ook in een E-book te vinden zijn.
- B. Rondleiding scholen (interessant voor leerlingen.)
- C. Gezondheidszorg. (Artsen, ziekenhuizen, wijkcentra, medische diensten, RIVM).
- D. Bestuur van de dorpen. (Ambachtsheren, schouten, burgemeesters, kwesties).
- E. Een beeldproductie over 10 jaar lokale jeugdzorg
- F. In overleg met de wethouder voor cultuur: een dronefilm inclusief interne rondleiding in Jagtlust.

Deze laatste is tevens bedoeld als ondersteuning in de politiek- maatschappelijke discussie: Toekomst Jagtlust.

Begin 2024 komt de Augmented Reality-presentatie over de kern Westbroek gereed. Op grond van het raadsvoorstel Beschermd Dorpsgezicht Maartensdijk wordt gestuurd op een digitale rondleiding door de kern Maartensdijk, inclusief e-book.

Online Museum de Bilt zal voor de lokale Open Monumentendag 2024 digitaal materiaal aanleveren dat passend is voor het jaarthema.

Voorts zal evenals in 2023 in 2023/4 verder worden gewerkt aan de verdere ontwikkeling van E-boeken en gedrukt werk op grond van fundamenteel archief onderzoek. Interessant lijkt het onderzoek naar de middeleeuwse *Ontginningen van het Noorderpark vanaf de vroege middeleeuwen*.

Bestaande rondleidingen zullen waar nodig worden verbeterd en aangevuld (zie het jaarverslag over 2023),

Na het bereiken van de mijlpaal van bijna 1800 posts op de site in 2023, wordt gestreefd naar een nieuwe mijlpaal voor 2024 van 2.000 posts.

Er zullen ook in 2024 drone-opnames serie Dronebeeld en reportages worden gemaakt in de serie Levende Monumenten. Naast archiefonderzoek moeten de resultaten in passende teksten beschreven worden en is er voor deze teksten (inclusief de E-boeken) veel digitaliserings-arbeid voor fysieke historische zaken vereist.

Een stevig accent zal ook dit jaar gelegd worden op de contacten met en diensten voor het plaatselijke onderwijs. Redactielid Jacques Reijniers zal op het Nieuwe Lyceum een aantal gastlessen verzorgen over plaatselijk industrieel erfgoed. Naast de voor het lager en middelbaar onderwijs te ontwikkelen en aangeboden lessen voor het onderwijs, zullen door Online Museum De Bilt lezingen in de kernen van de gemeente De Bilt worden georganiseerd. Een boekje voor het onderwijs zal worden ontwikkeld. Er wordt gedacht aan een avontuurlijk verhaal voor de hoogste klassen van het basisonderwijs en de laagste klassen van het voortgezet onderwijs. Werktitel: Tjandreis De Bilt. Een jongen en een meisje gaan in een tijdmachine op zoek naar informatie over de schedel die bij opgravingen op Vrouwenklooster is gevonden. Leerlingen gebruiken daarbij de tijdperk (tijdmachine) op onze site. Zij moeten op zoek zoals in een quest of game. Zij krijgen tokens voor goede vondsten.

Bijzondere aandacht krijgt in 2024, evenals in 2023 de productie van posts voor:

- A. Bijzondere vrouwen / vrouwengeschiedenis
- B. Arm en rijk
- C. Industrieel Erfgoed
- D. De naoorlogse wederopbouw van de Biltse kernen

Aan verbetering van de communicatie via Facebook en LinkedIn wordt verder doorgewerkt.

Resumerend kan worden gesteld, dat het Online Museum de Bilt, nog steeds, naast het leveren van een zeer interessante website ook steeds meer wetenschappelijk onderzoek gaat doen ten behoeve van een grotere toegankelijkheid van de historie van de gemeente

Met het vergaren van al deze kennis versterkt het Online Museum de Bilt haar bestaansrecht en heeft het zich ontwikkeld tot een respectabele historische organisatie in Midden Nederland en de gemeente de Bilt, landelijk gezien zonder gelijke.

Vastgesteld door het bestuur van Stichting Digitaal Museum De Bilt, januari 2024

Namens het bestuur van OMDB, Dr A. Doedens secretaris

A handwritten signature in blue ink, consisting of several loops and a long horizontal stroke extending to the right.

Jaarverslag onlinemuseum De Bilt 2023

Bestuur

De samenstelling van het bestuur was ultimo 2022: drs. Arie-Jan Ditewig, voorzitter; dr. Anne Doedens secretaris; mw. Merlijn Barkema MA, plv. secretaris; de heer mr. Drs. Winfred Merkus (RA), penningmeester; dr. Dick Berents, lid; de heer Henk. van den Broek, lid; de heer drs. Hugo. von Meyenfeldt, lid; de heer Koen Koppens, lid.

Het bestuur vergaderde in goede harmonie vier maal over lopende zaken. Verslagen van deze bijeenkomsten bevinden zich in het digitaal archief van de Stichting.

Het bestuur overlegde intensief met de redactie.

Met de gemeente werd door voorzitter, secretaris en hoofdredacteur meerdere malen overlegd over onder meer de productie van een uitgave over het Biltse slavernijverleden. Overlegd werd ook met de lokale pers over publiciteit m.b.t. dit onderwerp.

Het bestuur ondersteunde de aanvraag voor de monumentenstatus van Jagtlust,

Communicatie

I.s.m. de redactie werd een enquête opgezet en uitgevoerd naar de klanttevredenheid van de bezoekers. Het resultaat was de enige tientallen respondenten aangaven zonder meer (sommigen zelfs uiterst) tevreden te zijn met de site van Onlinemuseum De Bilt. Negatieve reacties werden niet vernomen.

Het bestuur stelde een communicatieplan vast.

Op LinkedIn is een OMDB-pagina aangemaakt. Naast een standaardverwijzing naar de website zijn de Nieuwsbrieven en andere berichten geplaatst.

Bestuursopdracht voor training

Aan het bedrijf Wintor werd opdracht gegeven een training AR voor redactieleden te realiseren. Deze training werd gevolgd door Veroniek Clerx, Dirk-Jan Grootendorst en Merlijn Barkema.

Bezoeken en netwerk

Bestuursleden gaven acte de présence bij openingen van tentoonstellingen als die in Slot Zuylen maart, (over de fam. Van Tuyll van Serooskerken – heren van Westbroek), het Regionaal Historisch Centrum Vecht en Venen (december, over de ontwikkeling van de democratie), de gemeente De Bilt en de Idea Bibliotheek (juli en augustus, Bilts Slavernijverleden).

Bestuursleden Ditewig en Doedens onderhielden contact met het Nationaal Waterliniemuseum i.v.m. de productie van een rondleiding over de Biltse Forten (onderdeel van Unesco Werelderfgoed de Waterlinies).

Het bestuur nam een besluit tot oprichting van een Vereniging Vrienden van Online Museum De Bilt.

Er werd overlegd met Landschap Erfgoed Utrecht over samenwerking.

Bestuursleden Berents en Von Meijenfeldt bezochten een bijeenkomst van het Netwerk Digitaal Erfgoed (o.m. m.b.t. copyright.)

Het bestuur was vertegenwoordigd bij de herdenking van Keti Koti.

Leden van het bestuur bezocht een bijeenkomst van het Provinciaal Utrechts Genootschap.

Leden van bestuur en redactie bezochten een bijeenkomst over het te bouwen Nationaal Slavernijmuseum

Leden van bestuur en redactie deden mee aan Open Monumentendag, o.m. in de vorm van een rondleiding op Jagtlust.

Aandacht werd in contacten en in een korte lezing gegeven aan het thema duurzaamheid.

Er werden algemene afspraken gemaakt met Oud Utrecht en Flehite Amersfoort voor samenwerking.

Redactie

De redactie bestond ultimo 2023 uit: dr. Dick Berents, hoofdredacteur, dr. Anne Doedens, secretaris en redacteur, mw. drs. Veroniek Clerx, plv. hoofdredacteur, prof. dr. Jacques Reijnders, redacteur, mw. drs. Ellen van de Vrugt, redacteur. De heer D.J. Grootendorst, trad uit de redactie i.v.m. de aanvaarding van een nieuwe betrekking bij het onderwijs.

De redactie vergaderde drie maal (afgezien van de vele een-op-een-contacten over de site en te maken producties.) Aandacht werd gegeven aan het eerste lustrum van Online

Museum De Bilt, nieuwe rondleidingen (zoals over nostalgie) en afstemming en standaardisatie m.b.t. het maken van posts.

Samenwerking met verwante organisaties

Aandacht werd op de site geschonken aan nieuwe verschenen tijdschriften van de *HV St. Maerten* en de *Biltse Historische Kring*.

De redactie overlegde met de Historische Vereniging *St. Maerten* over inhoudelijke samenwerking. Afspraken daarvoor werden gemaakt en vastgelegd.

Hoofdredacteur Berents verzorgde een lezing over de geschiedenis van De Bilt bij de Historische Vereniging d'Oude School.

Communicatie van het werk van de redactie

Meer dan veertig artikelen en vermeldingen waarin over het werk dat door Online Museum De Bilt werd verricht, verschenen in de *Vierklank*, de *Biltse Courant* en de *StadsPers*. Het werk van de redactie van Online Museum.

Aan verbetering van de communicatie via Facebook en via de in 2023 ingestelde account LinkedIn werd gewerkt.

Contacten met bezoekers van de site

De redactie beantwoordde enige tientallen verzoeken om informatie van bezoekers van de site.

(Bijzondere) producties en producten

De redactieleden dr. A. Doedens en dr. D.A. Berents investeerden kosteloos veel tijd in de uitgave van het *Biltse slavernijverleden*. Bestuurslid Merlijn Barkema en plv. hoofdredacteur Veroniek Clerx namen de tekst kritisch door.

De redactie verzorgde een aflevering in de serie *Levende Monumenten* in de Universiteitsbibliotheek van de Universiteit Utrecht, i.s.m. de conservator, de heer dr. B. Jaski.

Drie leden van redactie en bestuur volgde een training voor de productie van een Augmented Reality (AR) productie met als resultaat de productie van een AR-rondwandeling in de kern Westbroek. Komt begin 2024 gereed.

Adj. hoofdredacteur Clerx werkte mee aan de redactie en organisatie van het plakboek *Kernachtig De Bilt* over de geschiedenis van de Biltse kernen. Hierin werd nauw samengewerkt met de Hist. Verenigingen Sint Maerten en d'Oude School. Opdrachtgever was de supermarktvestiging Plus-Bilthoven. De ruilmiddag na afloop van de spaaractie,

in het gebouw van de 100-jarige WVT, werd spectaculair goed bezocht. Daaruit spreekt een grote publieke betrokkenheid bij en interesse in het lokale verleden.

Film-, drone-, en podcastopnames

In de serie Levende monumenten werden onder meer afleveringen over Rustenhoven, Groei en Bloei/WVT geproduceerd.

Het Online Museum De Bilt en culturele broedplaats Buro Lou produceerden gezamenlijk een drietal filmreportages, waarin de bewoners van het voormalige politiebureau aan de Leyenseweg hun initiatieven, werkzaamheden, motieven en plannen tonen en toelichten. Droneopnames werden gerealiseerd, over de landgoederen Eyckenstein en Sandwijck. Jagtlust staat op de agenda voor 2024.

In oktober produceerden redacteur Veroniek Clerx en bestuurslid Merlijn Barkema een tweetal podcasts naar aanleiding van 10 jaar spoortunnels in Bilthoven geplaatst (deel 1 heeft 41 downloads, deel 2 26 downloads).

In 2024 staan podcasts gepland in het kader van 100 jaar Huize Gaudeamus.

Andere activiteiten

Hierboven (bij het bestuursdeel) werden de bezoeken inzake copyright, Open Monumentendag en het Slavernijverleden gestipuleerd. Daar gaven redactieleden samen met bestuursleden acte de présence.

Redactieleden Doedens en Berents verzorgden een goedbezochte lezing in de Bilthovense Boekhandel over het Bilts Slavernijverleden. Doedens trad over dit onderwerp op in de Idea Bibliotheek in Bilthoven.

Een expositie werd verzorgd in de Idea Bibliotheek met de banners uit 2022 over de kernen van De Bilt en het Rampjaar 1672. (was 2022)

Redactielid Jacques Reijniers verzorgde een groot aantal gastlessen over o.m. Industrieel Erfgoed op de Werkplaats. Gastlessen voor Het Nieuwe Lyceum werden door hem voorbereid in 2023 ter uitvoering in 2024..

Rondleidingen, E-book, kerkelijke geschiedenis, vrouwengeschiedenis, industrieel erfgoed

Er kwamen zes rondleidingen (over slavernij, nostalgie, kloosters, de Stichtse lustwarande en de noordelijke landhuizen) kwamen tot stand. Er staan nu 21 rondleidingen op de site (inclusief de korte rondleidingen over het archief van de laatste Westbroekse pastoor en de Westbroekse geërfden).

Er werd door redacteur Anne Doedens een nieuw e-book op de site gezet (met toestemming van de uitgever De Walburg Pers): *De Canon van de provincie Utrecht*.

Archiefonderzoek in Breukelen leidde tot vondsten van voor de lokale geschiedenis van de kernen benut materiaal over de geschiedenis van de plaatselijke kerken in de 17^e en 18^e eeuw.

Het werk aan de economische geschiedenis van de kernen van De Bilt en Industrieel Erfgoed werd ook dit jaar energiek uitgevoerd door redactielid Jacques Reijniers.

Nieuwsbrieven en sitebezoek

Er werden tot 31 december toegevoegd 225 nieuwe posts, een lichte groei t.o.v. 2022. Er zagen in 2023 tien veelgelezen nieuwsbrieven het licht, verzonden naar inmiddels 1.350 abonnees die zich spontaan als zodanig opgaven. Het aantal abonnees groeit nog steeds. De site van onlinemuseumdebilt.nl kreeg maandelijks 5.500 hits, lokaal, regionaal, in binnen- en buitenland.

Eindejaar-bijeenkomst

Het eindejaar-symposium voor bestuur, redactie en partners van het Online Museum De Bilt vond dit jaar plaats op de buitenplaats Rustenhoven in Maartensdijk, ter beschikking gesteld door de eigenaar, de heer. Ton Aan de Stegge.

Tot slot

De groei van het onlinemuseum in omvang en scope, de toename van de productie op professioneel niveau, de samenwerking tussen professionals en amateur historici en geïnteresseerden in de lokale en regionale geschiedenis van de kernen van De Bilt en Noordwest-Utrecht. Dat voorziet onmiskenbaar in een groeiende belangstelling voor het museum en de plaatselijke en regionale historie. Deze groei is ingebed in een groter maatschappelijk geheel, waarbij samenwerking met het bedrijfsleven, het culturele veld en het onderwijs van groot belang zijn.

Vastgesteld door het bestuur van Stichting Digitaal Museum De Bilt, januari 2024

Namens het bestuur, dr. A. Doedens secretaris

A handwritten signature in blue ink, consisting of several overlapping loops and a long, sweeping stroke extending towards the right.